

1. Wat is een Wachtschip?

Een wachtschip is een pleziervaartuig¹ dat in gebruik is voor Scoutingactiviteiten en als schip bestemd is of wordt gebruikt voor vrijetijdsbesteding, met een lengte van minimaal 15 meter voorzien van ten minste een bemanningsverblijf en een eigen voortstuwing, voor zover ze daadwerkelijk varend zijn, waarbij alle Scoutingleden aan boord van een wachtschip worden gezien als opvarenden en niet als passagiers.

Wachtschepen zijn onder te verdelen in twee categorieën:

- **Kleine wachtschepen (KWS):** Lengte van minder dan 25 meter.
- **Grote wachtschepen (GWS):** Lengte van meer dan 25 meter en onderverdeeld:
 - Schepen <40 meter
 - Schepen >40 meter

2. Eisen en Richtlijnen

Om te kunnen varen met wachtschepen moet aan een aantal wettelijke eisen zijn voldaan. Deze wettelijke eisen ten aanzien van een wachtschip zijn onder ander opgenomen in de [Binnenvaartregeling](#) (waaronder ES-TRIN²), [Binnenvaartbesluit](#) (waaronder UBC³ en vaarbewijzen).

Vanuit Scouting Nederland is er aanvullende Nautische Technische Richtlijn (NTR) vastgesteld voor het gebruik van wachtschepen bij Scoutingactiviteiten.

3. Minimale Kwalificatievereisten

Type Wachtschip	Wetgeving	Aanvullend vanuit Scouting Nederland
KWS (GMS cat1) >15m <25 m	-Minimaal klein vaarbewijs I en of II afhankelijk van vaarwater, - Basiscertificaat marifonie ⁴ , indien schip >20m en of marifoon aan boord	-Kwalificatie klein wachtschip, -Kwalificatie motordrijver wachtschip
GWS (GMS cat2) >25 m <40 m	-Minimaal groot pleziervaarbewijs, - Basiscertificaat marifonie	-Kwalificatie motordrijver wachtschip
GWS (GMS cat3) >40 meter	-Groot vaarbewijs A/B of diploma RKM/AB afhankelijk van vaarwater, of EU kwalificatiecertificaat schipper - Basiscertificaat marifonie	-Kwalificatie motordrijver wachtschip

¹ Artikel 1 [Binnenvaartbesluit](#).

² ES-TRIN: Europese standaard tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen.

³ Sinds 2020 wordt alleen nog het UBC afgegeven. CvO en CBB worden nog erkend tot de datum waarop ze verlopen.

⁴ Certificaat Maritieme Radiocommunicatie Marcom-A of Marcom-B is ook geldig.

De **kwalficatie klein wachtschip** wordt uitgegeven door team Wachtschepen na het behalen van een praktijkexamen. Aanmelden of meer informatie kan verkregen worden via teamwachtschepen@scouting.nl

De **kwalficatie motordrijver wachtschip** wordt uitgegeven door het team Motordrijver. Om dit certificaat te behalen zal er een theorie- en een praktijkexamen gedaan moeten worden. Aanmelden of meer informatie kan verkregen worden via motordrijver@scouting.nl

4. Vrijstelling Noordzeekanaalgebied

Voor het varen met een wachtschip waarbij meer dan 13 personen inclusief schipper aan boord zijn, is voor het Noodzeekanaalgebied⁵ een vrijstelling afgegeven⁶ op de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2023 voor alle geregistreerde wachtschepen van Scouting Nederland.

5. Wettelijk certificaat (UBC/CvO/CBB)

Varende wachtschepen van 20 meter en langer of waarvan het volume, lengte x breedte x diepgang 100m³ of meer bedraagt hebben om deel te nemen aan de scheepvaart een Unie Binnenschip Certificaat⁷ (voorheen CvO/CBB) nodig dat in principe een geldigheid van 7 jaar heeft. Welke schepen een binnenvaartcertificaat moeten hebben, is geregeld in het Binnenvaartbesluit⁸. Het is verboden een schip te gebruiken zonder de vereiste geldige certificaten⁹

6. Wachtschepen veiligheidskeuring

Naast de wettelijke keuring voert het team Wachtschepen van Scouting Nederland ook een veiligheidskeuring uit. Deze keuring is vooral bedoeld om de veiligheid bij gebruik en verblijf van Scoutingleden aan boord van wachtschepen te waarborgen en gaat verder dan de wettelijke keuring. Scoutingleden aan boord zijn opvarenden en geen passagiers. Er wordt onder andere gekeken naar:

- Vluchtwegen
- Veiligheid aan boord voor verblijf
- Mogelijkheid voor leden om zich veilig aan boord te verplaatsen
- Algehele staat van het schip

De keuring van wachtschepen is ontstaan naar aanleiding van een vraag door Scouting Nederland aan het Ministerie van verkeer en waterstaat. De minister van verkeer en waterstaat heeft op 8 november 2001 in een brief met kenmerk DGGIV /VM-01007291 laten weten dat: *"leden die meevaren op de wachtschepen van Scouting niet worden gezien als "gewone" passagiers in de zin van de Binnenschipenwet¹⁰, maar zijn zij leden van een vereniging die als zodanig al aan bepaalde regels moeten voldoen."*

⁵ <http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR713025>

⁶ Besluitnummer: 2025/JA12 Directeur Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied; Ontheffing op het bepaalde in artikel 3.17 lid 1 van de Regionale Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2023.

⁷ Sinds 2020 wordt alleen nog het UBC afgegeven. CvO en CBB worden nog erkend tot de datum waarop ze verlopen, maar worden daarna niet meer verlengd. Dan is een herkeuring nodig volgens de UBC-normen.

⁸ [Artikel 6 Binnenvaartbesluit](#)

⁹ [Artikel 7 Binnenvaartwet](#)

¹⁰ Op 1 juli 2009 is de Binnenschipenwet vervallen en vervangen door de [Binnenvaartwet](#)

Voorts wijst het ministerie op het volgende *“Wellicht ten overvloede wil ik u erop wijzen dat uw vereniging een eigen verantwoordelijkheid heeft op het gebied van de veiligheid van schip en opvarenden. Het dient ook voor de deelnemende leden duidelijk te zijn dat op schepen wordt gevaren waarvoor interne verenigingsregels gelden die niet op alle punten overeenkomen met de eisen die in het Binnenschepenbesluit¹¹ aan passagiersschepen worden gesteld.”*

De eigen verantwoordelijkheid van de vereniging Scouting Nederland is vertaald naar de aanvullende veiligheidskeuring van wachtschepen.

Het UBC voor grote pleziervaartschepen, zoals wachtschepen >20 meter kijkt niet naar de veiligheid van de opvarenden. Ook niet als het bij de opvarenden om kinderen gaat.

Binnen Scouting Nederland is daarom afgesproken dat de keuring van wachtschepen uitgevoerd wordt door de keurmeesters van team Wachtschepen van Scouting Nederland.

Zo kunnen we veiliger blijven varen en verantwoordelijkheid tonen dat we bewust omgaan met risico's aan boord van een schip ten aanzien opvarenden en hun verblijf aan boord.

Als het wachtschip deze keuring met goed gevolg heeft doorlopen, zal er een keuringscertificaat worden uitgereikt. Dit keuringscertificaat is maximaal 7 jaar geldig.

7. Verantwoordelijkheid

Met een wachtschip mag slechts worden gevaren met leden van Scouting Nederland als er een geldig keuringscertificaat is afgegeven door team Wachtschepen van Scouting Nederland. Een wachtschip dat niet is goedgekeurd, mag niet deelnemen aan Scoutingactiviteiten.

De eigenaar¹² van het wachtschip is verantwoordelijk voor de inrichting en de veiligheidskeuring van het wachtschip. Ook wordt verwacht dat het wachtschip na het moment van goedkeuren blijft voldoen aan de keuringseisen van team Wachtschepen voor een wachtschip bij gebruik voor Scoutingactiviteiten.

Het bestuur van de Scoutingvereniging(en) die met haar leden als opvarenden gebruik maken van het wachtschip zijn verantwoordelijk voor het controleren van de geldigheid van het Scouting Nederland keuringcertificaat van het betreffende wachtschip.

8. Keuringsproces

De maximale door Team Wachtschepen vastgestelde periode die tussen twee veiligheidskeuringen mag zitten is 7 jaar. Een tussentijdse keuring kan plaatsvinden. Bijvoorbeeld tijdens evenementen.

De aanvraag voor een keuring kan door de eigenaar van het wachtschip gedaan worden per e-mail aan teamwachtschepen@scouting.nl. Via dit e-mailadres kunnen ook vragen gesteld worden over keuringseisen en andere zaken met betrekking tot wachtschepen.

De veiligheidskeuring wordt uitgevoerd door keurmeesters van team Wachtschepen.

¹¹ Op 1 juli 2009 is het Binnenschepenbesluit vervallen en vervangen door het [Binnenvaartbesluit](#)

¹² Vaak is de eigenaar het bestuur van de stichting die het wachtschip in bezit heeft.

Na de veiligheidskeuring wordt binnen afzienbare tijd (in de regel twee weken) een keuringsrapport opgeleverd met daarin het resultaat van de keuring. Dit gaat eventueel vergezeld met een verzoek tot aanvullende informatie of bewijs van herstel.

De keuringsrapporten zijn uitsluitend bedoeld voor gebruik door team Wachtschepen en de eigenaar van het wachtschip. Een rapport wordt verstrekt aan de persoon of het bestuur dat eigenaar is van het wachtschip. Indien aanbevelingen niet worden opgevolgd en er ernstige veiligheidsrisico's worden geconstateerd, kan Scouting Nederland hiervan op de hoogte worden gesteld.

9. Keuringscertificaat wachtschip Scouting Nederland:

Pas nadat alle gegevens compleet zijn en alle afkeerpunten zijn aangepakt, kan een Scouting Nederland keuringscertificaat worden afgegeven. Dit keuringscertificaat wordt door team Wachtschepen opgesteld en ondertekend door de directeur van Scouting Nederland en uitgegeven door de voorzitter van team Wachtschepen van Scouting Nederland. Uitgevoerde keuringen, de gegevens van het wachtschip, de datum en de uitslag van de keuring worden opgenomen in het registratiesysteem van Scouting Nederland (Scouts Online). De registratie hiervan geschiedt door een lid van team Wachtschepen.

10. Bezwaar maken tegen het resultaat van veiligheidskeuring:

De aanvrager van de veiligheidskeuring kan bezwaar aantekenen tegen het uitgebrachte Keuringsrapport. Dit bezwaar dient binnen 2 weken na verstrekking van het keuringsrapport per email te worden ingediend bij Scouting Nederland. De eigenaar of vertegenwoordiger daarvan kan in overleg met de voorzitter van team Wachtschepen overgaan tot een herkeuring. De herkeuring wordt door twee andere keurmeesters uitgevoerd. De daaropvolgende beoordeling van team Wachtschepen is bindend.